

Affald – Implementering af Klimaplanen

Morgenmøde den 9. februar 2022

Dagens program

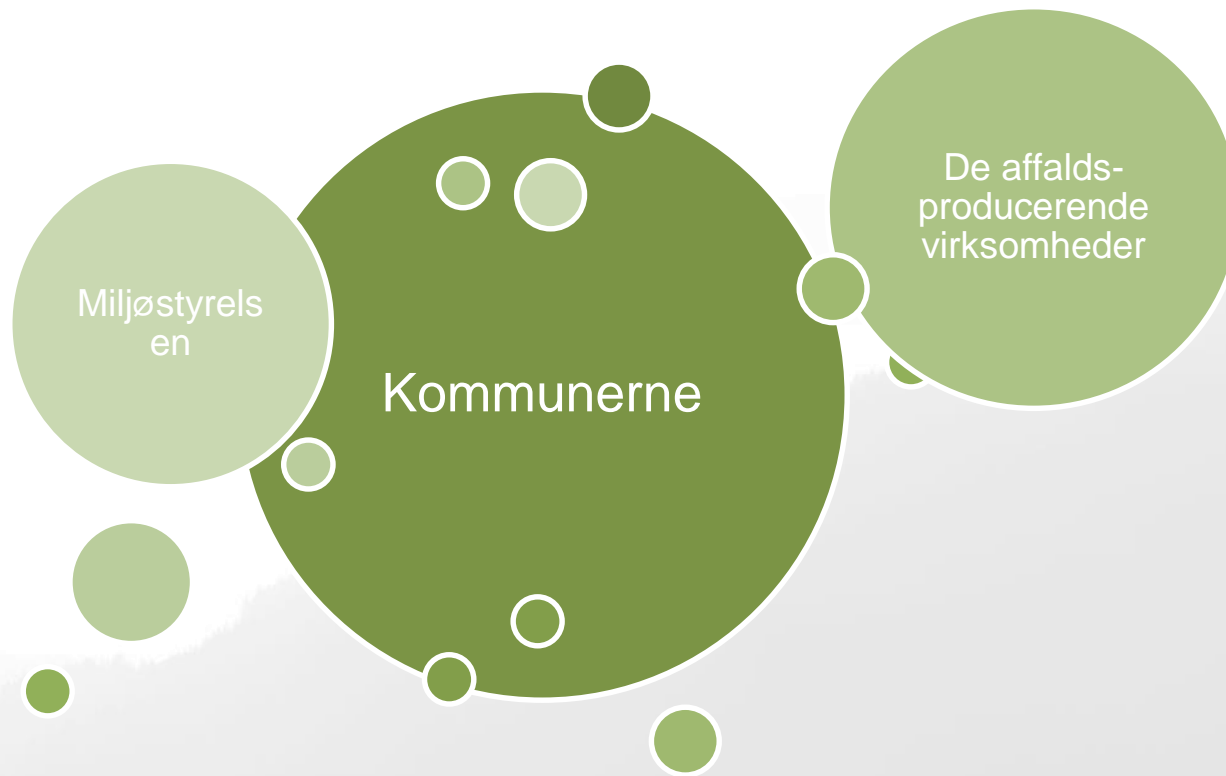
- VELKOMST
- Sortering og indsamling i 10 fraktioner, PAA
- Kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, MAL
- Udvidet udbudspligt, MAL
- Kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse, MAL
- PAUSE
- Dispensationsordning, MAL
- Overgangsordning, MAL
- Genbrugsområder på de kommunale genbrugspladser, PAA
- Forholdet mellem kommunerne, kommunale fællesskaber og selskaber, samt selskabsudskillelse, PAA
- Forsyningstilsynets nye rolle på affaldsområdet, MAL
- Håndtering af jord som affald, PAA
- PAUSE
- Status for konkurrenceudsættelse af affaldsforbrænding og stop for import af affald til forbrænding, PAA
- Overblik over Klimaplanen og dens konsekvenser for kommunerne, PAA

- Klimaplanen af 16. juni 2020 for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi er en bred politisk aftale
- Dele af Klimaplanen er allerede implementeret ved ændringer i affaldsbekendtgørelsen og affaldsaktørbekendtgørelsen, særligt 10 fraktioner
- Andre dele af Klimaplanen bliver implementeret ved nyt lovforslag, der blev sendt i høring i januar 2022. Lovforslaget omhandler nye rammer for kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, indsamling af erhvervsaffald, genbrug på genbrugspladeser og skærpet økonomisk tilsyn mv.
- Andre dele af Klimaplanen er endnu ikke implementeret, og der er endnu ikke konkrete lovforslag med henblik på implementering. Det drejer sig blandt andet om ophævelse af kommunernes monopol på forurenede jord og udlicitering af forbrændingsegnet affald.

Sortering og indsamling i 10 fraktioner

Sortering og indsamling i 10 fraktioner

Lovgrundlaget for de kommunale affaldsordninger

Miljøbeskyttelseslovens § 45

- Kommunalbestyrelsen forestår som udgangspunkt håndteringen af affald, og ministeren kan fastsætte nærmere regler herfor, jf. miljøbeskyttelseslovens § 45, stk. 1 og 2
 - Bemyndigelsen er udnyttet af ministeren ved affaldsbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 2512, 2021 og affaldsaktørbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 2097, 2020
- Når en kommunal indsamlingsordning er etableret, må indsamling af det, af ordningen, omfattede affald kun finde sted ved kommunalbestyrelsens foranstaltninger eller bemyndigelse, jf. miljøbeskyttelseslovens § 45, stk. 3.
 - Indebærer en eneret for kommunen til iværksættelse af indsamlingsordninger.

Affaldsordninger

Typer af ordninger

- Der er overordnet set 2 typer affaldsordninger:
 - 1) Indsamlingsordninger
 - 2) Anvisningsordninger
- Kommunalbestyrelsen kan som udgangspunkt selv beslutte, om en ordning skal etableres som en indsamlings- eller anvisningsordning, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 8, stk. 4.
 - Der er dog i forhold til visse affaldstyper pligt til at etablere indsamlingsordninger.
- Kommunalbestyrelsen skal konkret anvise affald, der ikke er omfattet af en ordning, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 8, stk. 6.

- Indsamlingsordninger er:
 - Regulativbestemte ordninger, hvor kommunen overtager ansvaret for affaldets videre håndtering ved opsamlingsstedet, og som er organiseret som en hente- eller bringeordning, jf. affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 28.
- Indsamlingsordninger er kendetegnet ved, at:
 - Kommunen er ansvarlig for affaldet, når det er afleveret til kommunen (ved opsamlingsstedet).
 - Kommunen sikrer, at det indsamlede affald bliver behandlet korrekt.
 - Indsamlingsordninger kan etableres som både henteordninger og bringeordninger.
 - Ordningen skal være beskrevet i kommunens regulativ.

Indsamlingsordninger

Husholdninger og henteordning

- Der er pligt til at etablere følgende særskilte indsamlingsordninger for husholdninger som henteordning pr. 1. juli 2021:
 - Restaffald, jf. affaldsbekendtgørelsen § 33
 - Madaffald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 20, stk. 1.
 - Papiraffald, jf. affaldsbekendtgørelsen § 21
 - Papaffald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 22.
 - Glasaffald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 23
 - Metalaffald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 24.
 - Plastaffald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 25
 - Mad- og drikkekartonaffald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 26
 - Farligt affald, jf. affaldsbekendtgørelses § 27
 - Tekstilaffald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 28

- Der er pligt til at etablere indsamlingsordninger for husholdninger, for følgende som kan være bringeordninger:
 - Haveaffald, jf. affaldsbekendtgørelsen § 29
 - PVC affald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 30,
 - Imprægneret træ, jf. affaldsbekendtgørelsens § 31.
 - Bygge- og anlægsaffald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 35
 - Storskrald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 32.

Indsamlingsordninger

Kombinationsmuligheder for indsamling af husholdningsaffald

- Papir og pap kan kombineres, jf. affaldsbekendtgørelsens § 37
- Glas og metal kan kombineres, jf. affaldsbekendtgørelsens § 38
- Metal og plast kan kombineres, jf. affaldsbekendtgørelsens § 39
- Plast, mad og drikkekartonaffald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 40
- Plast, mad og drikkekartonaffald og metalaffald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 41
- En allerede etableret indsamlingsordning for kombineret indsamling af glasaffald, metalaffald og hårdt plastaffald indtil den 1. januar 2025.
- En allerede etableret indsamlingsordning for kombineret indsamling af papiraffald, papaffald og blødt plastaffald indtil den 1. januar 2025.

Indsamlingsordning

Særlige regler for sommerhusområder

- Mulighed for at erstatte henteordning med bringeordning for glasaffald, metalaffald, papaffald, papiraffald, madaffald, plastaffald, mad- og drikkekartonaffald, farligt affald, tekstilaffald, jf. affaldsbekendtgørelsens §§ 20, stk. 2, 21, stk. 2, 22, stk. 2, 23, stk. 3, 24, stk. 2, 25, stk. 2, 26, stk. 2, 27, stk. 2, 28, stk. 2
- Tilsvarende mulighed for at erstatte henteordning med bringeordning for restaffald i sommerhusområder, jf. affaldsbekendtgørelsens § 33, stk. 2
- Tilsvarende gælder ikke brofaste øer med mindre end 200 indbygger

Indsamlingsordning

Dispensation

- Tidligere affaldsbekendtgørelse, bekendtgørelse nr. 2159, 2020 indeholdt i § 28 hjemmel til at kommunerne kunne søge dispensation fra fristen for etablering af de forskellige henteordninger, men dog ikke længere end til 31. december 2022
- Dispensationer givet efter tidligere affaldsbekendtgørelse består, jf. § 83, men nugældende affaldsbekendtgørelse indeholder ikke hjemmel til at dispensationen kan forlænges til efter 2022
- Visse ordninger for kombineret indsamling kan dog fortsætte indtil 2025, jf. affaldsbekendtgørelsens § 43

Indsamlingsordning

Husholdningslignende erhvervsaffald

- Virksomhederne skal senest 31. december 2022 sortere deres husholdningslignende affald til særskilt indsamling i overensstemmelse med sorteringskriterierne i affaldsbekendtgørelsens bilag 6, jf. affaldsbekendtgørelsens § 60
- Kommunerne må ikke indsamle affaldsproducerende virksomheders husholdningslignende affald efter nugældende regler,
- Kommunernes mulighed for at håndtere virksomheders husholdningslignende affald foreslås dog udvidet med det nye lovforslag

Indsamlingsordning

Høj grad af genanvendelse

- Kommunalbestyrelsen skal sikre, at det indsamlede affald, med undtagelse af restaffald, forberedes med henblik på genbrug eller at der sikres en høj reel genanvendelse af affaldet.
- Hvis kommunalbestyrelsen indgår en aftale med en virksomhed om håndtering af affaldet forud for forberedelse med henblik på genbrug eller genanvendelse heraf, skal kommunalbestyrelsen i aftalen sikre sig, at virksomheden dokumenterer, at affaldet afleveres på et anlæg, som kan forberede affaldet med henblik på genbrug eller genanvende det og hvor meget af affaldet der reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt
- Ingen regler i affaldsbekendtgørelsen som håndhæver kommunernes forpligtigelse til at sikre høj grad af reel genanvendelse

Indsamlingsordninger

Regulativer

- I forhold til borgernes affaldsordninger gælder på affaldsområdet et dobbelt hjemmelskrav.
- Ordningen skal være hjemlet såvel i lovgivningen som i regulativet
- Etablering af indsamling i 10 fraktioner indebærer at kommunerne skal ændre de kommunale affaldsregulativer
- Miljøstyrelsen har endnu ikke udsendt nyt standardregulativ, hvori de 10 fraktioner er indarbejdet

**Kommunal behandling af affald
egnet til materialenyttiggørelse**

Affald egnet til materialenyttiggørelse

Gældende regler

- Affaldshåndtering er som udgp. en kommunal opgave (indsamling + behandling)
- Kommunerne er forpligtet til at etablere affaldsordninger for affald produceret af husholdninger og virksomheder i kommunen
- Undt.: Erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse
 - NB undtagelser hertil
- Kommunerne indsamler affald omfattet af udvidet producentansvar og overdrager til producenterne til videre affaldsbehandling

Lovforslaget

- Fortsat ansvarlig for håndteringen af affaldet
- Forbud mod kommunal deltagelse i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse
 - Ikke eje
 - Ikke investere
 - Ikke reinvestere
- Undt.:
 - Indsamling, herunder sortering
 - Omlastning
 - Spildevand
 - Jord, som er affald
 - Øer uden fast broforbindelse
- Mulighed for dispensation
- Frist for ophør: **1. juli 2022**
 - NB overgangsordning

Affald egnet til materialenyttiggørelse

Særligt om sortering

- Efter lovforslaget må kommunerne fortsat deltage i aktiviteter forbundet med behandling af affald, der ikke er egnet til materialenyttiggørelse
- Det omfatter blandt andet sortering af affald egnet til materialenyttiggørelse fra affald, der er klassificeret som farlig affald eller forbrændings- og deponeringsegnet affald
- Ministeren skal kunne fastsætte regler om, at kommunerne ikke må eje automatiserede sorteringsanlæg til indledende sortering og sortering af affald egnet til materialenyttiggørelse fra farligt affald og forbrændings- og deponeringsegnet affald
- Kommunerne skal have mulighed for at foretage manuelle sorteringsaktiviteter

Affald egnet til materialenyttiggørelse

Særligt om øer uden fast broforbindelse

- Undtagelsen indebærer, at kommunerne må eje og drive behandlingsanlæg, der behandler affald produceret på øer uden fast broforbindelse
- Det er et krav for undtagelsen, at affaldet skal behandles på den pågældende ø
- For husholdningsaffald vil der være benyttelsespligt til den kommunale affaldsordning
- For erhvervsaffald vil virksomheder ikke være forpligtet til at benytte et kommunalt behandlingsanlæg
- Kommunerne vil ikke være forpligtet til at eje og drive behandlingsanlæg på øen. Kommunerne vil også kunne udbyde opgaven til private virksomheder

Udvidet udbudspligt

Gældende regler

- Affaldshåndtering er som udgp. en kommunal opgave
- Opgaven kan varetages:
 - Inden for den kommunale driftsorganisation
 - I kommunalt ejet affaldsselskab
 - Ved udbud til privat virksomhed
- Indkøb af affaldsbehandling er som udgp. omfattet af de udbudsretlige regler
- Undt.:
 - In-house
 - Udvidet in-house, jf. udbudslovens §§ 12-16
 - Kontrolkriteriet
 - Virksomhedskriteriet
 - Ikke direkte private kapitalandel
- Med andre ord: Kommunens aftaler om behandling af affald vil kunne undtages for udbud

Lovforslaget

- Affaldshåndtering er som udgp. en kommunal opgave
- Forbud mod kommunal deltagelse i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse
- Udvidet udbudspligt
- Pligt til udbud af opgaver med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse omfattet af en kommunal affaldsordning
- Ikke mulighed for at undtage som følge af in-house og de udvidede in-house regler
- Udbudspligten omfatter ikke aktiviteter, som kommunen fortsat kan deltage i, f.eks. omlastning

**Kommunal indsamling af
erhvervsaffald egnet til
materialenyttiggørelse**

Gældende regler

- Som udgp. ikke kommunal opgave at håndtere erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 8, stk. 3, 1. pkt.
- Undt.:
 - Indsamlet på genbrugspladser
 - Fra kommunens egne institutioner og virksomheder
 - Fra virksomheder i kommunen, som er beliggende i ejendomme med både husholdninger og erhverv
- Kommunale behandlingsanlæg må som udgp. ikke behandle erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse
 - Undt: Godkendte og idriftsatte anlæg før 26. februar 2009
- Affaldsgebyrer underlagt hvile-i-sig-selv-princippet

Lovforslaget

- Forbuddet mod etablering af kommunale ordninger for indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse lovfæstes
- Undt.:
 - Indsamlet på genbrugspladser
 - Fra kommunens egne institutioner og virksomheder
 - Fra mindre virksomheder, der i art og mængder svarer til husholdningsaffald (indsamling til markedspris)
 - På ikke-brofaste øer
- Mulighed for dispensation
- Ordningen med erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse fra virksomheder i ejendomme med både husholdninger og erhverv ophører 1. januar 2023
- Slutdato for kommunale anlæg godkendt til at behandle erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse: 1. januar 2027

Dispensationsordning

Dispensationsordning

Lovforslaget

- Forsyningstilsynet skal i særlige tilfælde kunne dispensere fra forbuddet mod, at kommuner deltager i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse
- Ministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler
- Reglerne forventes at blive udformet således:
 - Forsyningstilsynet alene kan give dispensation i forhold til aktiviteter omfattet af en kommunal affaldsordning (dvs. overvejende husholdningsaffald)
 - Dispensationen angår bestemte affaldsfraktioner (dvs. ikke generel dispensation)
 - Det er en betingelse, at kommunen har forsøgt at udbyde opgaven, og at kommunen ikke har modtaget antagelige tilbud
 - Det er en betingelse, at kommunen forud for udbuddet har gennemført en indledende markedsundersøgelse

Dispensationsordning

Lovforslaget

- Hvis Forsyningstilsynet giver dispensation, kan kommunen udøve aktiviteten i det omfang, det er i overensstemmelse med vilkårene for dispensationen.
- Der skal stilles vilkår om:
 - At aktiviteterne udøves i et særskilt aktie- eller anpartsselskab
 - At aktie- eller anpartsselskabet har privat medejerskab (offentligt-privat selskab)
- Der vil blive fastsat regler om, at det offentligt-private selskab skal drives på kommercielle vilkår
- Der vil også blive fastsat regler om, at kommunen efter at have fået dispensation skal genudbyde opgaven
- Det forventes, at der vil blive fastsat regler om kommunernes deltagelse i selskabet efter udløb af kontrakten

Dispensationsordning

Lovforslaget

Overgangsordning

Overgangsordning

Lovforslaget

- Overgangsordningen omfatter:
 - Kommuner der ejer et anlæg, som var idriftsat på tidspunktet for indgåelse af Klimaplanen (16. juni 2020)
 - Kommuner der har foretaget væsentlige irreversible investeringer i etablering af et anlæg på tidspunktet for indgåelsen af Klimaplanen
 - Affald som kommunerne var ansvarlige for behandling af ved indgåelsen af Klimaplanen
- Vil træde i kraft 1. juli 2022
- Udløber 30. juni 2027
- Aftalepartierne kan aftale at forlænge ordningen
- Ordningen omfatter ikke de kommunale anlæg, der har en godkendt anmeldelse til at behandle erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse. Disse anlæg vil kunne fortsætte driften indtil den 1. januar 2027.

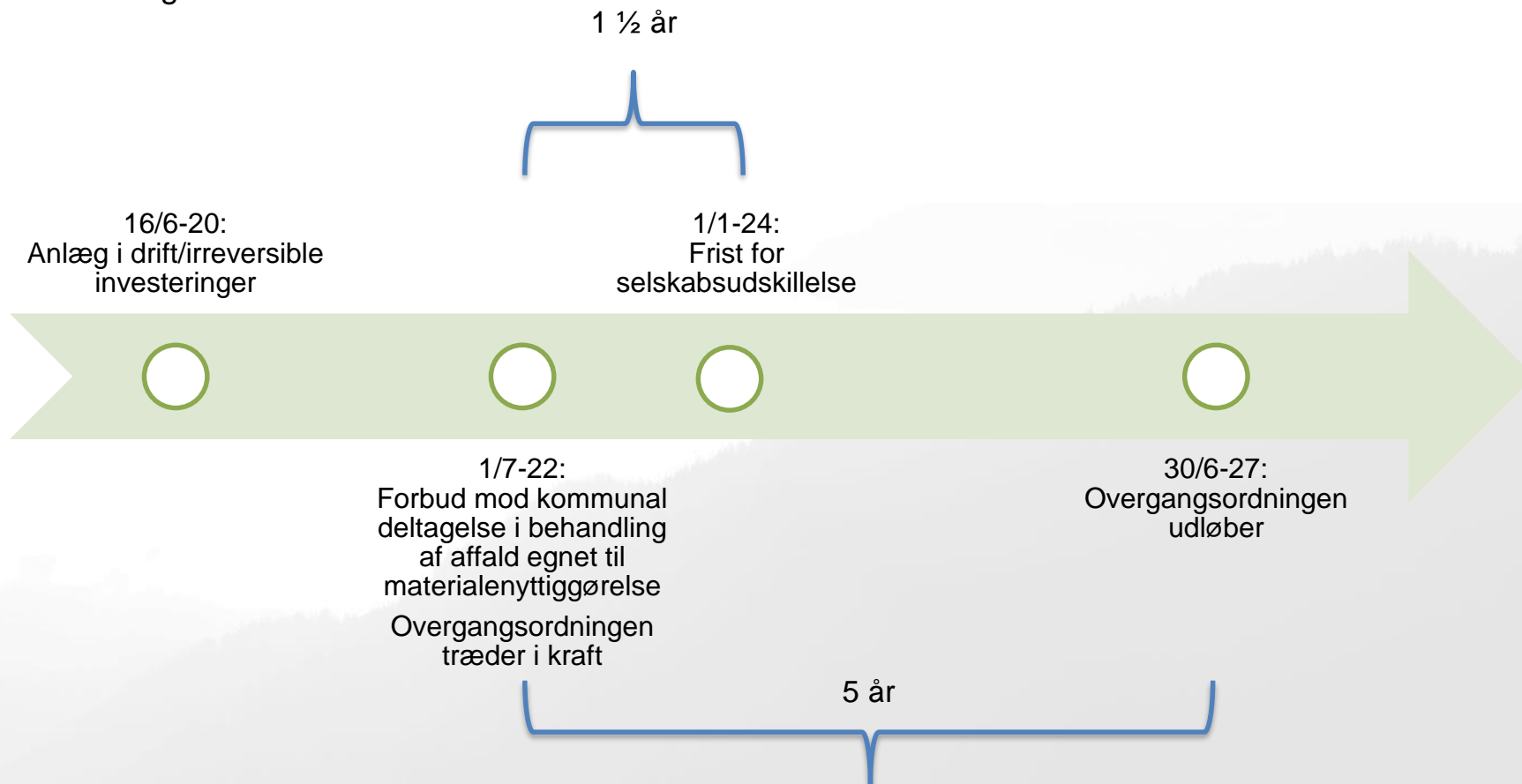
Overgangsordning

Lovforslaget

- Betingelser for at blive omfattet af overgangsordningen:
 - At aktiviteterne senest den 1. januar 2024 er udskilt i et eller flere særskilte selskaber
 - At aktiviteterne drives på kommercielle vilkår
 - At aktiviteterne drives i aktie- eller anpartsselskabsform
 - At selskabet ikke udøver andre aktiviteter end aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse
- Forsyningstilsynet administrerer og fører tilsyn med overgangsordningen

Overgangsordning

Lovforslaget

Genbrugsområder på de kommunale genbrugspladser

Genbrugsområdet i praksis

Ankestyrelsen udtalelse af 28. juni 2017 om kommunale genbrugsbutikker

- Det er Ankestyrelsens vurdering, at det vil være i strid med lovgivningen, hvis kommuner og kommunale fællesskaber sælger elektronikaffald, som er modtaget fra borgere på kommunale genbrugspladser. Affaldet skal i stedet håndteres i overensstemmelse med WEEE-bekendtgørelsen.
- Vedrørende andet affald er det Ankestyrelsens opfattelse, at kommuner med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne kan foretage rengøring og reparation af affald, hvis det efter kommunens opfattelse er nødvendigt for at sikre, at affaldet genbruges. Kommunen må i denne forbindelse alene forarbejde affaldet til det punkt, hvor affaldet kan afsættes. Det er endvidere Ankestyrelsens opfattelse, at kommuner lovligt kan sælge affald, som efter kommunens vurdering kan genbruges, til private og erhvervsdrivende. Salget skal ske til markedspris. Det er desuden Ankestyrelsens opfattelse, at kommuner er berettigede til at tage imod genbrugsgenstande, herunder elektrisk og elektronisk udstyr, når det sker som en naturlig afrunding af kommunens opgaver på affaldsområdet, herunder opgaven med at forebygge affald.
- Kommunerne må i denne forbindelse ikke gå længere, end formålet tilsiger. Det betyder blandt andet, at en kommune ikke må forsøge at fremme, at borgerne overdrager genbrugsgenstande til kommunen i stedet for til andre aktører på markedet for genbrugsvarer. Det er endvidere Ankestyrelsens opfattelse, at kommuner kan sælge genstandene til private og erhvervsdrivende med henblik på, at genstandene genbruges. Salget skal ske til markedspris.

Genbrugsområder

Klimaplanens indhold

- Kommuner får pligt til at etablere et område på de kommunale genbrugspladser, hvor borgere kan aflevere genstande til genbrug.
- Kommuner får pligt til at give private aktører mulighed for at overtage genstande, der er afleveret i genbrugsområder på genbrugspladser.
 - Overdragelsen kan ske såvel vederlagsfrit som mod vederlag
- Kommunale genbrugsbutikker må kun afsætte de genstande som de private aktører ikke vil overtage
- Ordningen bliver gebyrfinansieret (dog kan genbrugsbutikkerne ikke gebyrfinansieres)

Genbrugsområder

Lovforslagets indhold (1)

- Indsat særskilt hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 48 til at kommunerne kan gebyrfinansiere planlægning, etablering, drift og administration af genbrugsområder ved særskilt gebyr
- Indsat bemyndigelsesbestemmelse i miljøbeskyttelseslovens § 50 f til at ministeren kan fastsætte regler om kommunalbestyrelsens pligt til at etablere genbrugsområder på genbrugspladser, og pligt til at give private aktører ret til at overtage genstande fra genbrugsområde

Genbrugsområder

Lovforslagets indhold (2)

- Nye regler forventes at indeholde følgende:
 - Pligt for kommunerne til at etablere genbrugsområder på genbrugspladser
 - Regler om størrelse, indretning og drift af genbrugsområderne
 - Regler som skal afspejle diversiteten på de forskellige pladser
 - Genstandene som afleveres i genbrugsområderne skal først søges afsættes hos private aktører, herunder frivillige organisationer og private socialøkonomiske aktører
 - Kommunale genbrugsbutikker må kun aftage genstandene, hvis ingen privat aktør ønsker at overtage

- Nye regler forventer at indeholde
 - Afsætning af genstanden til borger kan ske via en bytteordning, ”give en og tag en”
 - Afsætning af genstande til private aktører kan ske via udbud
 - Afsætning af genstande kan ske såvel vederlagsfrit som mod vederlag
 - Offentligheden skal inddrages ved den valgte løsning for afsætning
 - Ingen adgang for virksomheder til at afleverer genstande i genbrugsområdet
 - Kommuner kan fortsætte med at drive genbrugsbutikker, hvor genstande som private aktører ikke vil aftage kan afsættes og evt. forarbejdes. Genbrugsbutikkerne kan ikke gebyrfinansieres

**Forhold mellem kommuner,
kommunale fællesskaber og
selskabsudskillelse**

- Kommuner har i dag organiseret affaldsområdet på forskellige måder, og ofte i kombination:
 - Del af kommunal forvaltning
 - Kompetenceoverdraget til fælleskommunalt selskab
 - Udskilt i særskilte aktieselskaber efter delegation, eller "Bestiller udfører" model.
- Kommunerne er uanset organisering ansvarlig for det affald i kommunen som i henhold til lovgivningen skal varetages af kommunerne

Selskabsudskillelser som følge af Klimaplanen

Klimaplanen og lovforslagets indhold

- Klimaplanen stiller en række krav til kommunernes fremtidige organisering af affaldsområdet som kan betyde at kommuner eller fælleskommunale selskaber skal udskille aktiviteter i særskilte aktieselskaber, hvis de skal fortsætte eller fortsætte for en periode og/eller selskabet tillige skal have privat ejerskab
- Selskabsudskillelse med privat deltagelse kan være aktuelt i følgende situationer:
 - Vilkår i forbindelse med dispensation til at behandle affald til materialenyttiggørelse efter forgæves udbud af behandlingen ikke har resulteret i bud
- Selskabsudskillelse af aktiviteter i fælleskommunale selskaber

Selskabsudskillelse som følge af Klimaplanen

Selskabsudskillelse i forbindelse med dispensation fra Forsyningstilsynet

- Selskabsudskillelsen skal gennemføres i overensstemmelse med opgørelsesudførelsesloven med modifikation, hvilket indebærer:
 - Erhvervsøkonomisk formål i selskabet
 - Privat ejerskab med mindst 25 %
 - Ingen enkelt kommune kan have bestemmende indflydelse, men flere kommuner kan godt i forening have bestemmende indflydelse
 - Selskabet må kunne behandle det affald, som har begrundet dispensationen
 - Selskabet må kun behandle affald fra kommunerne eller ejerkommunerne
 - Opgaveudførelseslovens krav om, at mindst 50 % af omsætningen skal hidrøre fra kommune vil dog ikke gælde for sådanne selskaber

Selskabsudskillelse som følge af Klimaplanen

Selskabsudskillelsen i forbindelse med overgangsordningen

- Selskabsudskillelse som gennemføres som led i overgangsordning skal gennemføres efter kommunalfuldmagten med modifikation:
 - En enkelt kommunen må godt have bestemmende indflydelse
 - Ingen krav om privat ejerskab
 - Selskabet skal drives på kommercielle vilkår
 - Kommunen kan fortsat leverer service og administrationsydelser til selskabet
 - Stiftes ved apportindskud til handelsværdien (i modsætning til kostpris)
 - Selskabsudskillelsen skal ske senest 1. januar 2024

Selskabsudskillelse i praksis

Praktiske forhold i forbindelse med selskabsudskillelsen

- Kommunale fællesskaber iht § 69 der varetager aktiviteter der kræver dispensation eller overgangsordning opfylder ikke selskabsudskillelseskraevet i miljøbeskyttelsesloven eller Forsyningstilsynets prak
- Omdannelse af kommunale fællesskaber iht. § 60 i kommunestyrelsesloven – eksempelvis I/S
 - Et § 60-fællesskab kan ikke omdannes til et aktieselskab, men alene udskille aktiviteter til aktieselskab
 - Alternativt opnå Ankestyrelsens godkendelse til opløsning og herefter stiftelse af fælleskommunalt aktieselskab, som alene varetager begrænsede opgaver inden for affaldsområdet der skal varetages i selskabsform, og dermed ikke overtage den kommunale opgavevaretagelse på affaldsområdet
 - **NB:** Opløsning af § 60 selskab med affaldskraftvarmeværk vil efter gældende regler udløse modregning i kommunens bloktilskud
- Eventuel tilpasning af vedtægter for det kommunale fællesskab ved en udskillelse af aktivitet til et datterselskab
 - Der skal være hjemmel i vedtægter til udskillelse og drift i et underliggende kapitalselskab

Selskabsudskillelse i praksis

Praktiske forhold i forbindelse med selskabsudskillelsen

- Selskabsudskillelse kræver bl.a. følgende:
 - Identifikation af medarbejder der evt. følger med den udskilte aktivitet
 - Identifikation af aktiver og passer
 - Evt. refinansiering af aktiviteten da kommunen ikke længere kan hæfte for aktiviteten
 - Værdiansættelse af aktiver og passiver til markedsværdi
 - Betaling af tinglysningsafgift ved overdragelse af fast ejendom
 - Valg af bestyrelse i selskabet

Selskabsudskillelse i praksis

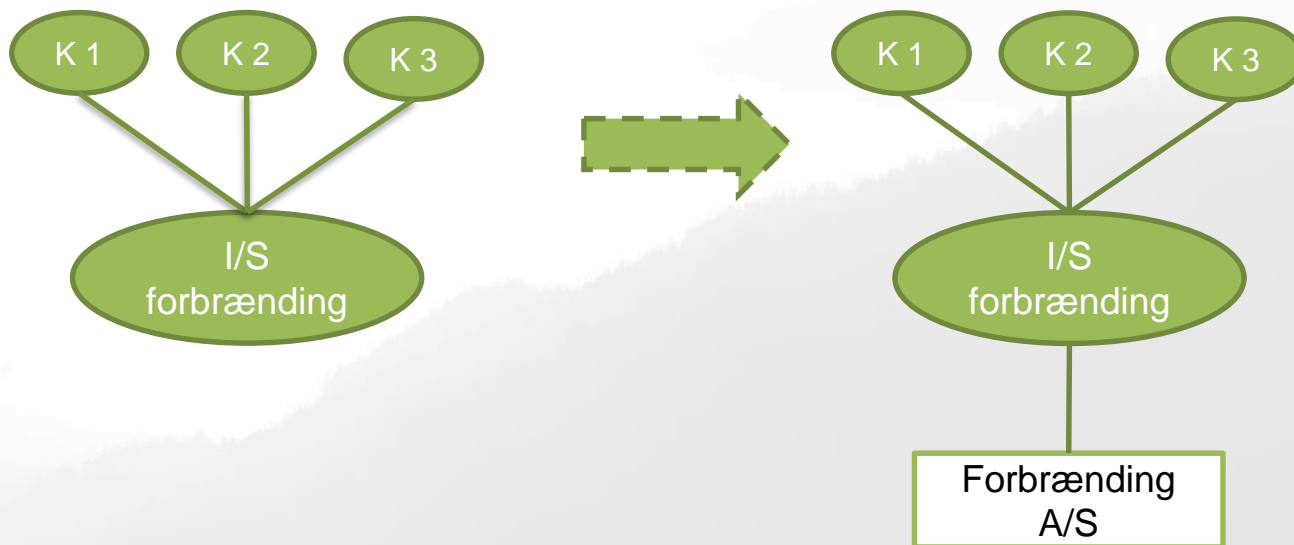
Praktiske forhold til forbindelse med selskabsudskillelse

- Selskabsudskillelse i forbindelse med dispensation kræver tillige, at privat aktør kan identificeres
- Identifikation af den private aktør som deltager i selskabet skal som udgangspunkt ske ved udbud.

Selskabsudskillelse i tegningsform

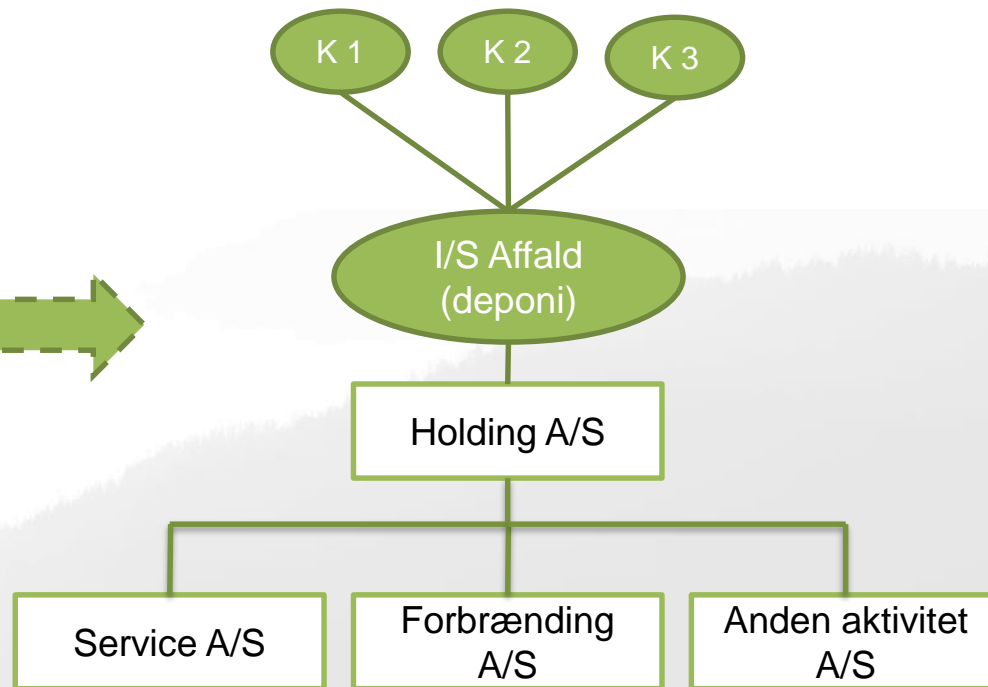
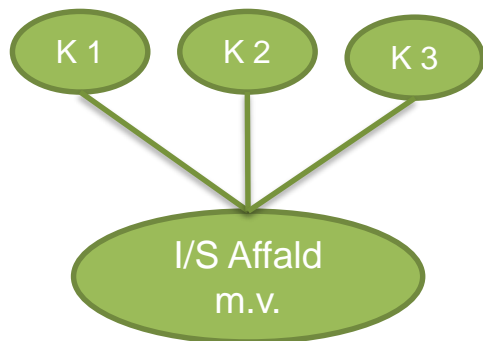
Praktiske forhold

- Etablering af et kapitalselskab
 - Selskabslovens regler ved stiftelse af et kapitalselskab
 - Apportindskud / Indskud af bestående virksomhed m.v.

Selskabsudskillelse i tegningsform

I/S med forbrænding og eventuelt andre affaldsaktiviteter (nb. deponi kan ikke udskilles)

Selskabsudskillelse i tegningsform

Forbrænding placeret inde i kommune

Alternativ til selskabsudskillelse

I forbindelse med overgangsordning

- Alternativet til selskabsudskillelse inden 1. januar 2027 i forbindelse med overgangsordning er, at Kommunen eller det fælleskommunale selskaber afhænder aktiviteten
- Kommunen eller det fælleskommunale selskab vil i 2027 alligevel være forpligtet til at afhænde aktiviteten

Forsyningstilsynets nye rolle på affaldsområdet

Energistyrelsen

Forsyningstilsynet

- Forsyningstilsynet skal administrere og føre tilsyn med:
 - Dispensationsordningen
 - Overgangsordningen
 - At kommuner der tilbyder mindre virksomheder, som har erhvervsaffald til materialenyttiggørelse, der i art og mængde svarer til en husholdning, gør det til markedspris
 - At kommunerne sikrer fuldstændig regnskabsadskillelse af de indsamlingsordninger, der tilbydes mindre virksomheder, som har erhvervsaffald til materialenyttiggørelse, der i art og mængde svarer til en husholdning samt kommunale indsamlingsordninger for forbrændingseget erhvervsaffald fra de øvrige kommunale indsamlings- og anvisningsordninger
 - De kommunale behandlingsanlæg, der er godkendt til at behandle erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse
- Derudover skal tilsynet overvåge gennemførelsen af reglerne, samt en bred overvågning af markedet og markedsprocesser

Jord som affald

Jord som affald

Baggrund

- Kommuner har traditionelt på jordhoteller behandlet og nyttiggjort affald i form af jord fra såvel husholdninger som fra virksomheder
- Kommuners adgang til at behandle jord er i administrativ ikke blevet anset som omfattet af forbuddet i miljøbeskyttelsesloven om kommuners behandling af affald fra virksomheder til materialenyttiggørelse
- Der har været ført en sag om det ved domstolene, der endte med forlig, hvor Miljøstyrelsen accepterede at se på en ændring af reglerne

Jord som affald

Klimaplanen

- Kommuner kan fortsat behandle jord som affald fra både husholdninger og virksomheder
- Men det fremgår også af Klimaplanen, at der arbejdes for en løsning, hvor kommunernes anvisningsret- og pligt for jord, som er affald, ophæves, så virksomheder frit kan vælge, hvor de afleverer jord. Samtidig udfases kommunale jordbehandlingsanlæg på sigt efter en rimelig overgangsperiode, der bl.a. tager hensyn til kommunale investeringer.
- En udfasning af kommunale jordbehandlingsanlæg vil kræve en ændring af miljøbeskyttelsesloven. En analyse i forhold til kommunale investeringer hermed pågår.

Jord som affald

Nyt lovforslag

- Særskilt bestemmelse i miljøbeskyttelseslovens § 49b, stk. 3, nr. 3 om, at kommuner uanset stk. 1 kan deltage i aktiviteter forbundet med behandling af jord, som er affald, også selvom jorden kommer fra virksomheder og kan materialenytiggøres.
- Kommuner vil således fortsat kunne eje og drive anlæg til sortering og behandling af jord.
- Det vil endvidere medføre, at kommuner ikke skal udbyde opgaver med behandlingen af affald produceret på øer uden fast broforbindelse, behandling af spildevand samt behandling af jord, som er affald.

Konkurrenceudsættelse af affaldsforbrænding

Hvad blev der af den ?

Klimaplanen

- Klimaplanen kræver en lukning af 30 % af Danmarks forbrændingskapacitet
- Scenarie A: KL udarbejder "dødsliste" for at undgå licitationsscenarioet
- Scenarie B: Staten kræver alt affald der skal forbrændes udbudt og stiller skærpet miljøkrav til forbrændingsanlæggene

Hvad blev der af den ?

Lovforslaget

- KLS dødsliste blev underkendt af Forsyningstilsynet og Miljøstyrelsen og KL vil ikke lave en ny
- Scenarie B med tvangsudlicitering er ikke del af det nu fremsatte lovforslag
- Lovforslaget indeholder ingen indikationer på, at den del af Klimaplanen er opgivet
- Miljøstyrelsen har netop sendt høringsudkast til ny bekendtgørelse om store fyringsanlæg i høring.

Overblik over Klimaplanen og dens konsekvenser for kommunerne

Opsummering og overvejelser i kommunerne

OVERBLIK, KLIMAPLAN FOR EN GRØN AFFALDSSEKTOR, 16. JUNI, 1

VISIONER OG OVERORDNEDE MÅLSÆTNINGER

Tiltag	Overvejelse for ejerkommune/forsyningselskab
Vision om at sektoren er klimaneutral i 2030	Hvor står vi i dag?, Hvad kræver det at komme i mål?, Hvor langt ønsker vi at gå?
Udsortering af 80 % dansk plast fra forbrænding	Hvor står vi i dag?
Udsortering af 10 fraktioner	"Mindre stigning" af affaldsgebyrer – omkostningsreduktioner skal udligne stigningen så borgerne ikke oplever stigende gebyrer. Undersøge indtægtsramme regulering.
Minimum 60% reel genanvendelse af plastikaffald når det udbydes til behandling.	Senest 1. jan. 2022 i affaldsbekendtgørelsen

OVERBLIK, KLIMAPLAN FOR EN GRØN AFFALDSSEKTOR, 16. JUNI, 2

UDBUD, SORTERING OG EJERSKAB AF SORTERINGSANLÆG

Tiltag	Overvejelse for ejerkommune/forsyningselskab
Krav om udbud af behandlingen af det genanvendelige husholdningsaffald, herunder sortering af det genanvendelige affald	Er vi klar til udbud?, Hvilke krav ønsker vi at stille i udbuddet (klimapåvirkning, sociale hensyn, ...)?
Øget sortering og strømlining af affaldsindsamling sikrer større og mere ensartede affaldsmængder	Er vi klar til det? Skal vi evt. samarbejde med andre selskaber/kommuner?
Eksisterende anlæg til behandling og sortering af genanvendeligt affald kan ejes i 5 år. Men skal selskabsgøres.	Har vi behandlings- eller sorteringsanlæg? Er de selskabsgjort? Hvad har vi investeret i anlæggene, og hvordan sikre vi gælden er afviklet inden 5 år?
Der må ikke reinvesteres i anlæg.	Har vi planlagte investeringer?
Fra 1. januar 2027 må de kommunale anlæg ikke modtage genanvendeligt erhvervsaffald, selvom de tidligere har haft dispensation hertil	Har vores affaldsselskab dispensation til at modtage genanvendeligt erhvervsaffald? Hvilke mængder modtages og hvad er konsekvens af bortfald i forhold til sikre afskrivninger på anlæg? Kan anlæggene sælges?

OVERBLIK, KLIMAPLAN FOR EN GRØN AFFALDSSEKTOR, 16. JUNI, 3

INDSAMLINGSORDNINGER, ANVISINGSRET OG SPORBARHED

Tiltag	Overvejelse for ejerkommune/forsyningselskab
Virksomheder skal fremover kunne benytte private indsamlingsordninger for affald til forbrænding	Hvilke mængder står forsyningselskabet potentielt til at "miste" fra erhverv? Hvad betyder det for økonomien på forbrændingsanlægget? Har kommune fortsat kapacitetsforpligtigelse for erhverv?
Mindre virksomheder gives frit valg til at vælge de kommunale ordninger til genanvendeligt affald.	Hvilke mængder kan forsyningselskabet evt. fange her, som selskabet ikke havde tidligere?
Kommunens anvisningsret og -pligt for jord som er affald ophæves.	Hvilke jordhoteller har kommunen? Hvad betyder det for økonomien på jordhotellet – skal det lukke eller sælges? Har kommunen fortsat kapacitetsforpligtigelse for jord?
Kommunale jordbehandlingsanlæg udfases efter en overgangsperiode.	Hvilke jordhoteller har kommunen? Hvilke forpligtigelser er der i anlæggene? Kan jordhotellet sælges?
Kommunerne skal kunne dokumentere hvor borgernes affald bliver af, og hvor, og hvordan det bliver genanvendt.	Hvilke data har vi på sporbarhed og genanvendelse i dag? Hvordan sikres data fremover?

OVERBLIK, KLIMAPLAN FOR EN GRØN AFFALDSSEKTOR, 16. JUNI, 4 MILJØ OG ØKONOMISK TILSYN, NEDLUKNING AF FORBRÆNDINGSKAPACITET

Tiltag	Overvejelse for ejerkommune/forsyningselskab
Der laves en ny model for affaldstilsyn, så forbrænding af genanvendeligt affald undgås.	Kan vi "servicere" et nyt affaldstilsyn , hvilke risici har vi for at ikke at leve op til kravene?
Der sikres et skærpet økonomisk tilsyn (under Forsyningsstilsynet)	Kan vi få godkendt vores takster hos det nye tilsyn? Skal vi skynde os at forcere afskrivninger inden tilsyn?
Der skal foretages en kontrolleret nedlukning af forbrændingskapaciteten i Danmark, ved at kapaciteten tilpasses de danske affaldsmængder.	Har vi (med)ejerskab af en affaldsforbrænding? Hvilke forpligtigelser står vi med og hvilke strandede omkostninger er der? Hvad er den rette måde for os at komme af med affaldet på i fremtiden? (korte udbud vs. langsigtede aftaler)
Kommunale affaldsforbrændingsanlæg skal selskabsføres	Har vi affaldsforbrændingsanlæg? Er der kørselsudligning? Er det bedre at udbyde affaldet end være medejer af et affaldsforbrændingsanlæg? Kan vi blive medejer i et af de bestående affaldsforbrændingsanlæg?

OVERBLIK, KLIMAPLAN FOR EN GRØN AFFALDSSEKTOR, 16. JUNI, 5 GENBRUGSPLADSER

Tiltag	Overvejelse for ejerkommune/forsyningselskab
Alle skal have et område hvor man kan levere ting til direkte genbrug.	Har vi et område til direkte genbrug? Hvordan administreres ordningen?
Tingene skal først gøres tilgængelige for private aktører og dernæst kan de afsættes i kommunale genbrugsbutikker.	Har vi kommunale genbrugsbutikker? Skal de bestå eller lukke? Hvordan stiller vi vores ting til rådighed for de private aktører først?

Kontaktinfo

Pernille Aagaard Truelsen

Indehaver, advokat (L), ph.d.

+45 25 29 08 40

paa@eom.dk

Kontaktinfo

Malene Blom Sillesen

Advokat

+ 45 25 29 08 46

mal@eom.dk

Advokatfirmaet
energi & miljø